

Motion till riksdagen 2025/26:1482

av **Rose-Marie Carlsson m.fl. (S)**

Förbud mot vinster i välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att skattepengar avsedda för välfärd ska gå till välfärd, inte privata vinster, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att utvärdera och utveckla alternativ till de marknads- och valmodeller som blivit norm inom offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ett starkt och jämlikt välfärdssystem är grundläggande för tilliten i samhället. När resurser som är avsedda för barns skolgång, för vård av sjuka eller för omsorg om äldre istället omvandlas till vinster för ägarna urholkas legitimiteten i skattesystemet och välfärdsmodellen som helhet.

Under de senaste decennierna har Sverige blivit ett unikt undantag i Europa. Inget annat land har i samma utsträckning låtit vinstdrivande bolag, ofta ägda av internationella riskkapitalfonder, bedriva offentligt finansierad skola, vård och omsorg. Resultatet har blivit en välfärdssektor där kommersiella incitament i allt högre grad styr över kvalitet och behov.

När grundläggande samhällsfunktioner styrs av bolag med krav på utdelning riskerar den demokratiska styrningen av välfärden att försvagas. Sverige har under de senaste decennierna blivit en extrem i att öppna upp välfärdssektorn för vinstdrivande aktörer. Resultatet har blivit ett system där skattepengar i stor omfattning går till utdelningar och koncernvinster i stället för till att utveckla och förstärka välfärden.

Detta är djupt problematiskt ur flera perspektiv. Valfärdsbolagen kan, allt som oftast, inte öka vinsterna genom att höja priserna, de kan bara skära i kostnaderna. Detta skapar ett systematiskt tryck mot kvaliteten, något som särskilt drabbar barn, äldre och patienter med störst behov.

Rose-Marie Carlsson (S)

Adrian Magnusson (S)

Ola Möller (S)

Agneta Nilsson (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Anna Wallentheim (S)

Ewa Pihl Krabbe (S)

Marianne Fundahn (S)

Niklas Karlsson (S)